Entresuelo, Primera

Joguina en un acte y en prosa

original de

Pere Juliá y Sust

Estrenada en lo *Teatro Romea*, la nit del 21 de Febrer de 1896.

PREU: UNA PESSETA

BARCELONA

Francisco Badia, impresor, Dou, 14

1896

Entresuelo, Primera

Joguina en un acte y en prosa

original de

Pere Juliá y Sust

Estrenada en lo *Teatro Romea*, la nit del
21 de Febrer de 1896.

BARCELONA
Francisco Badia, impresor, Dou, 14
1896

A mon distingit amich

D. Jaume Guardiola y Roig

en prova del carinyós afecte que li professa

L' AUTOR

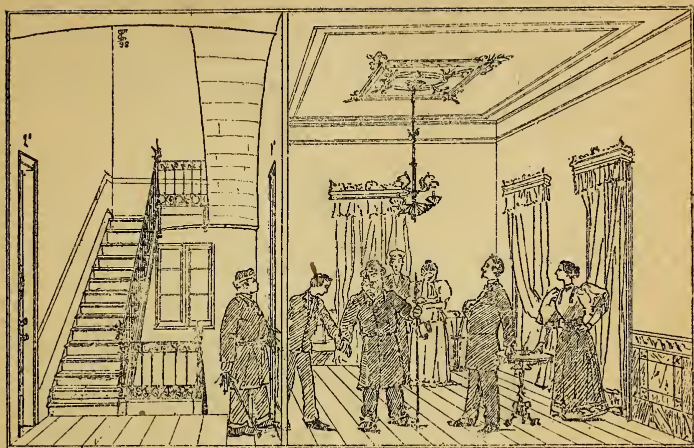
REPARTIMENT

PERSONATJES		ACTORS
D.ª Consuelo		*Sra. Parreño.*
Maria		» *Planas.*
D. Pau	(Jutje)	» *Goula.*
Tofol	(Bombero.)	» *Pinós.*
Pepet		» *Capdevila (Ll.)*
Ignaci	(Vigilant.)	» *Ferrer.*
Pere.	(Sereno.)	» *Llano.*

L' acció es contemporánea y passa en Barcelona

durant l' época del Carnaval.

Dreta y esquerra la del actor.

ACTE ÚNICH

La escena deu esser partida en dugas seccions desiguals.—La de la dreta representa una escala de vehinat, d' una casa acomodada, essent visible tot lo replá dels entressuelos ab sas portas 1.ª y 2.ª. Dos trams d' escala, un que figurant venir del carrer conduheix als entressuelos y altre que desde 'ls mateixos figura dirigirse al pisos superiors. Al ull de dita escala y frente al públich una finestra gran ab dos fullas y montant al mitj; de las quals una figura perteneixer al entressuelo 1.ª, y es practicable y l' altre al entressuelo 2.ª —La de la esquerra representa la saleta recibidor de l' entressuelo 1.ª. Dos portas á la dreta que figurin, la primera, la entrada del pis y la segona la de comunicació ab lo cel-obert. A la esquerra altres dos portas, la primera habitació de D.ª Consuelo y la segona de D. Pau. Altre al fondo que comunica ab las habitacions interiors. A la

part dreta de dita porta un parayguero y á la esquerra un banch dels de recibidor ó be un sofá, portiers á las quatre últimas portas. Taula rodona en lo centre ab llibres, il-lustracions, timbre, espelma y capsa mistera. Lámpara de gas, cadiras, etc.

ESCENA PRIMERA

D.ª CONSUELO assentada prop de la taula, figurant qne acaba de fullejar una il-lustració.

CONS. Deu meu, ja estich impacienta. No sé perque te de tardar tant aquesta xicota, que d' aquí á casa la Pelegrina no hi ha pas una gran distancia. Pero que hi farém, lo que passa ab ella passa ab totas. Bonas y diligent s al principi de baixar á Barcelona, pero en quan algún xixarello ó algún Gutiérrez los hi fa avinent que son escanyentas y las hi tira quatre floretas no hi veuhen de cap ull, ó mellor dit, hi veuhen tant que no poden sortir que no topin ab l' objecte dels seus amorios. (*Pausa.*) Pero deixém fer que ja vindrá día que hi posaré coto. Avuy necessito dels serveys d' ella y es precís fer una mica 'ls ulls grossos. Per que... vamos, á vostés ja 'ls ho puch esplicar. No 's creguin que 's tracti de cap infidelitat, no senyors, res d' això, per que 'l meu marit, saben... mal m' está 'l dirho... Ay, dispensim, ¡tonta de mí! los parlo del meu marit y no 'ls hi havia manifestat lo meu estat. Donchs be, soch casada, si senyors, casada. Fa dotze anys que porto la santa creu del matrimoni, creu, que si no ha sigut molt feixuga, ha sigut en cambi bastant monótona. (*Pausa.*) Nostre Senyor no va tenir á be donarnos fruit y que volen que siga la nostra vida, una temperatura sempre igual, sense pujas ni baixas. Per això, ve que un dia una desitja sortir d'

aquesta empalagosa tranquilitat. Pera lograrho, ab la senyora d' aquí al devant D.ª Elissa, una amiga meva, que al morir lo seu marit li va deixar una regular fortuna y que desitja fugir siga sino per un moment d' un any de dol, hem pensat, aprofitant l' ausencia del meu marit, qu' aquesta nit está de guardia, anar al ball del Liceo. Per aixó he enviat á la Marieta á llogar dos dominós á casa la Malatesta, y á fe qu' estich ab ánsia; temo que li haija succehit algún percance. Quan una fa una cosa d' amagat está ab un sobressalt contínuo. Estich eccitada, nerviosa, no sé lo que 'm passa.

(*La Marieta puja l' escala ab un farcell á la ma y á las últimas paraulas de Consuelo truca.*)

ESCENA II

D.ª CONSUELO y MARIA.

CONS. (*Obrint.*) ¡Gracias á Deu! Y qu' has trigat.

MAR. Pero senyoreta, ha de tenir en compte que un día com avuy á casa la Pelegrina, sembla que s' hi guanyi 'l jubileo, s' ha d' esperar tanda.

CONS. ¿Pero per fi has lograt?...

MAR. Ja m' ha costat prou. Alló va per empenyos. A no haver sigut per una senyora, que segons ha dit, volia anar al ball á esgarrapar al seu gendre y qu' ha deixat lo dominó, per no volguer depositar lo seu import, m' hauría sigut impossible portar las dos que m' havia encarregat.

CONS. Val més aixís. Nosaltres haurém conseguit lo nostre intent y 'l gendre 's librará de las caricias de la seva mamá política. Los demés encárrechs ja 'ls ets complerts?

MAR. Sí senyoreta tot es aquí tal com m' ha dit. *(Li va ensenyant. En aquest moment en Pepet surt per la porta del entressuelo 2.ª ab una carta á la má.)*

ESCENA III

D.ª CONSUELO, MARIA y PEPET ab carta y ampolla.

PEP. La Marieta m' ha dit qu' aquesta nit van al ball las senyoras y fins me costa de créureho, per que desde que sé aixó, que reparho que la senyora no está de filis. ¿Que deu dir aquesta carta? Me sembla que encare la goma es molla, ho provo, sí, per entendrirse no necessita fums. Ja está. Aixó no es cap pecat, es per fer los recados ab mes coneixement de causa, un hom va mes guiat. *(Llegeix.)*

CONS. Te, ves, porta aixó al cuarto y luego avisarás á Donya Elissa.

MAR. Molt be diu, senyoreta. *(S' en va porta primera)*

PEP. Es á dir que no va al ball... ¡A Deu il-lusions! *(Clou la carta y truca.)*

CONS. Han trucat.

MAR. *(Surt.)* ¿Qui deu ser?

CONS. Obra y siga qui siga digas que no soch á casa. *(S' en va porta primera esquerra.)*

ESCENA IV

MARIA y PEPET.

(Maria obra la porta.)

PEP. Cracias á Deu que 't trovo sola.

MAR. No cridis. ¿Que hi ha alguna novetat?

PEP. Jo 't diré, novetat no, per que en nosaltres ja no es nou lo sortirnos entrebanchs.

MAR. ¿Y donchs que passa?

PEP. Que las senyoras no van al ball... y nosaltres... tampoch.

MAR. ¿Y aixó? Ab que 't fundas.

PEP. Aquesta carta ho conta. D.ª Elissa 's troba indisposada.

MAR ¿Y donchs que te?

PEP. Res... Mal de viuda... Qüestió de nervis. Desde qu' ha vingut lo seu cosí que 's trova molt eccitada. (*Pausa.*) ¿Sabs que pensaba?

MAR. ¿Que?

PEP. ¿Que 'n tens cap tú de cosí?

MAR. ¿Per qué?

PEP. Per que 'l dia que siguém casats penso suprimirlo.

MAR. Sempre estás de proma.

PEP. Si broma. Ja t' ho dirán de missas.

MAR. Vaja dom la carta y esperat que la senyora estirá impacienta.

PEP. Aquí la tens. (*Li dona y li besa la má.*)

MAR. Mira que no soch capellá y algún día hauré de fer de bisbe. (*S' en va primera porta esquerra.*)

ESCENA V

PEPET, sol.

PEP. Vaja qu' es la xicota més aixerida de tot lo vehinat. Qu' en tregina de sal sobre la seva persona. Y aquell coloret natural y sanitós de poma nespra, que totalment sembla qu' en tinga mitja de engastada á cada galta. (*Pausa.*) Encare que ben mirat aixó de la guapesa, si be es un adorno per la casa y una satisfacció per la familia, es en cambi un perill contínuo per l' amo de la

finca. Lo tenir una dona guapa es pitjor que tenir una riquesa en un recó, per que com que aquesta no 's treu á pendre 'l sol son molts los que la ignoran. Pero una dona, no, lo qui la posseheix hi trova gust d' ensenyarla, de portarla á passeig y fer enteta als demés mortals que sols hi poden donar ensumada y exclamar embabiecats ¡quina bona mossa!... Pero hi ha que confessarho, portan molts perills exhibisions d' aquesta naturalesa. Jo ho sé per mí y això que no soch casat. Cada vegada que surto ab ella hi prench una enrabiada. Sempre hi ha algún presumit que se li planta al devant com volguent dir, ¿que no hi arreglarém alguna cosa? Y això que 'ns vehuen acostadets á mi ab cara de pasquas, portant la polla, y á n' ella arrapadeta al meu bras que sembla que diga á tots los que la miran; ja l' he trovada la meva mitja taronja. Ella ve, muxoni.

ESCENA VI

PEPET y MARIA per la primera porta esquerra.

MAR. La senyora ja s' ha enterat de la carta. Diu que donguis recados á D.ª Elissa. Que desitja que 's millori. Y que demá, si Deu vol, ja passará á visitarla.

PEP. Está molt be. ¿Que no 'ns tornarém á veurer?

MAR. No crech que puga sortir.

PEP. Jo m' arrivo fins á la farmacia. Com que 'l mal de la senyora sempre es el mateix, lo senyor Doctor ja 'ns ho te dit, repeteixin la medicina. Res una mica d' aigua ab quatre gotas d' aixarop de cúralo todo. Me sembla que per curar lo mal de la senyora hi tindría mes cop d' ull jo, que no pas lo senyor Metje.

MAR. Mira que surt la Senyora.
PEP. Donchs mutis. A la tornada ja 't faré una senyal. ¿Surtirás?
MAR. Faré 'ls impossibles.
PEP. Adios pitera. (*S' en va.*)
MAR. Adeu pimpollo. (*Tanca la porta.*)

ESCENA VII

MARIA, D.ª CONSUELO luego TÓFOL.

CONS. En mala hora s' ha posat malalta aquesta bona xicota. Avans de saberho no tenia gran interés pera anar al ball, y are que m' es impossible no se que faría pera lograrho. Pero, com? ¿Qui m' ha acompanya?... La minyona... impossible, fora rebaixarme á un nivell impropi de la meva classe... (*Pensa.*)
MAR. Sembla qu' está cap-ficada.
TOFOL (*Que un rato avans se 'l veu pujar l' escala ab un gros farcell, al trovarse devant de la porta del pis, diu:*)
Passém de llarch que no pugui inspirar sospecha. Lo Senyor Jutge m' ha dit qu' era una missió molt delicada la que tenia de cumplir aquesta nit y m' ha exigit tanta reserva que ni la seva senyora, que se 'l creu de guardia, pot sapiguer res d' aquest misteri.
MAR. Sento passos á l' escala.
CONS. ¿Qui deu ser en aquestas horas?
MAR. (*Apart.*) Potser en Pepet. (*Alt.*) No ho se pas.
CONS. Miraho per la reixeta. (*Maria hi va.*)
TOFOL Vaig á cumplir las instruccions que m' ha donat D. Pau. Li arriaré 'l farcell pel cel-obert, ab una corda, aixís ell se podrá cambiar la roba y retornarme l' informe per lo mateix conducte.

MAR. Crech qu' es en Tófol.

CONS. No pot ser en aquestas horas.

MAR. Li dich que l' es.

CONS. ¡Ah! quina idea!... cridal.

MAR. (*Obra la porta y surt á l' escala.*) Bona nit Tófol.

TOFOL Bona nit (*Amagantse 'l farcell y anantsen.*)

MAR. La senyora vos demana.

TOFOL Vaig á portar aixó á dalt y vinch desseguida.

MAR. Deixo la porta ajustada.

ESCENA VIII

D.ª CONSUELO y MARIA.

MAR. Diu que s' arriva al pis y torna desseguida.

CONS. Está be; quan entri, deixans sols.

MAR. Molt be diu senyoreta.

CONS. Deu l' ha portat.

MAR. (*Apart.*) Procura allunyarme d' aqui. Malo. Ja no podré veurer en Pepet. (*S' en vá pel foro.*) *Tófol baixa l' escala.*)

CONS. Y que tarda. Estich tan nerviosa que cada minut m' es un any.

ESCENA IX

D.ª CONSUELO y TOFOL per la primera porta dreta.

TOFOL Santa nit tinga, senyoreta.

CONS. Bona nit. Tanca Tófol.

TOFOL ¿Y donchs que hi ha?

CONS. Me pensaba qu' estabas de guardia?

TOFOL (*Apart.*) Potser en sab alguna cosa? (*Alt.*) Ja veurá senyoreta, com tots los que perteneixém al cuerpo de bomberos som gent que vivim del

trevall y aixó de tenir que retirar cada nit del teatro á quarts d' una y després matinejar pera anar á la feyna es cosa molt pesada, vaig demanar un dia de descans y van concedirmel. Per aixó avuy faig festa. Hi tinch un substitut. (*Apart.*) Si ho sapigueses.

CONS. Aixis, ho sento.

TOFOL. ¿Per que?

CONS. Per que si ets destinat aquesta nit pera entregarte al descans, no puch demanarte 'l favor que de tu desitjaba.

TOFOL. ¿Per que senyoreta? Ja sap que de petits que 'ns coneixem. Que per espay de vint anys fins á la mort del seu papá, que al cel siga vaig viurer continuament á casa seva. Que si be de molt diferenta classe social hem jugat junts quan petits. Que mes grandeta y en época de festeig li he sigut lo mes fidel recader... Que vol donchs que jo no fassi per vosté?

CONS. Ja ho sé Tófol. Y per aixó que ho sé y per lo molt carinyo que sé que 'm tens no m' atreveixó á esplicarte... hi han capritxos que fan vergonya tenirlos de comunicar.

TOFOL Animo senyoreta, que, si jo puch serli d' alguna utilitat?...

CONS. Si Tófol. Tu avuy me pots tréurer aquest neguit que fa tepms que sento. Ja coneixias lo meu caracter, alegre, espansiu amich de balls y teatros y avuy me veus completament desconeguda.

TOFOL Y tal senyoreta. No es sombra de lo qu' era.

CONS. Que hi farás conveniencias de familia. Al casarme ab un home que 'm doblada la edad, que m' inspiraba mes respecte que simpatía, ¿que tenía de fer sino amotllarme á sos gustos, si no volía ser una mala esposa?

TOFOL No m' en parli senyoreta. Que cada vegada que penso ab lo pobre Lluis, que per vosté fins hauria anat á las Américas á garbellar l' aigua d'

aquells rius que diu que s' hi trovan volvas d' or... y que pobre...

CONS. No m' ho recordis. No 'm parlis d' aquell temps, que, ab tot y sas contrarietats fou lo mes felis de la meva vida!... (*Entristida s' aixuga una llágrima.)*

TOFOL Vaja no s' encaparri. Son forats de la vida que tant es que 'ls surgeixi com que hi posi un pedás, sempre s' hi coneixen.

CONS. Donchs com te deya, despiés de tants anys de fingiment, avuy he tingut lo capritxo d' anar al ball del Liceo.

TOFOL ¿Que diu?

CONS. Lo que sents. Ab lo meu marit es impossible, per que com tu sabs, avuy está de guardia.

TOFOL (*Apart.)* T' ho pensas.

CONS. Y á mes perque ficat com está en aquesta associació de pares de familia, que van á la cassa de tot lo que 'ls hi sembla inmoral, Deu nos en guart d' assistir á un ball de máscaras. Si desde que te aquesta nova seba qu' hem quedat sense cuadros, totas las láminas trova obscenas...

TOFOL ¿Que potser es de aquells que 'n dihuen de la fulla?

CONS. Si home si. Bona fulla tenen ells y que 't dich qu' es de bleda!

TOFOL Pero encara no m' ha dit ab qui pensa anarhi al ball.

CONS. Ab tu.

TOFOL ¡Reyna Santíssima! ¿Ja sab be lo que diu?

CONS. Si home. Ja veurás. Deixam fer á mi.

TOFOL Miri que m' arrifarán. Alli crech que tothom hi va ab bomba y levita y jo no tinch mes qu' un bolet y una americana tronada.

CONS. Aixó corre del meu compte. ¿Puch contar ab tu?

TOFOL Fins al suplici.

CONS. Donchs fes quant jo 't mani. Primerament te

posarás la roba bona d' en Pau, que, si fá ó no fá es de la teva mateixa mida.

TOFOL Si, pero ell la sab du, y á n' ami semblará que 'm vaigin á matá.

CONS. Tu 't creus que serás l' únich que hi anirá ab roba enmatllevada? Y despres, no has dit que 'm creurias?

TOFOL Ab tot y per tot.

CONS. Donchs mans á l' obra *(Toca 'l timbre.)*

ESCENA X

D.ª CONSUELO, TOFOL y MARIA pel foro.

MAR. ¿Que mana senyoreta?

CONS. Arregla inmediatament la roba negra del senyoret, camisa, guants, sombrero y tot lo menestér.

MAR. Vaig desseguida. (*Apart.*) Are si que ho entench menos. *(S' en va porta 2.ª esquerra.)*

ESCENA XI

D.ª CONSUELO y TOFOL.

TOFOL ¿Ja ha pensat be lo pas que á donat? ¡Si D. Pau ho arriva á sapiguer!

CONS. No tinga cuidado, tinch presas totas las precaucions, Jo aniré ab un disfrás, que no es facil ser coneguda y tu anirás mes disfresat encare, ja que ni 'ls que 't pugan coneixer podran may imaginarse al Tófol en un ball de máscaras del Liceo, vestit de rigurosa etiqueta y de brasset d' una senyora, que encare que tapada; no per aixó deixará de mostrar lo seu rango.

TOFOL En fin, si aixis ho vol, punto en boca.

ESCENA XII

Dits y MARIA.

MAR. Senyoreta, ja está tot preparát.

CONS. Donchs Tófol, ja sabs al cuarto del senyó, ves á vestirte.

MAR. (*Apart.*) ¡Are ho comprench tot!

TOF. ¡Oh, ja ho diu vosté! ¡Y sapiguer engiponarsho! Cada hú del seu ofici.

CONS. Ab voluntat tot se logra y despres qu' avans de sortir ja 't donarém l' última má. *Le vernisage.* Veyam si 't deixém fet un dandí.

TOF. Digués un gall d' Indi, potser ho endevinaria.

CONS. Vaja donchs, mans á l' obra. Jo també vaig a arreglarme (*Entran lo Tófol per la porta 2.ª esquerra y D.ª Consuelo per la* 1.ª *id.*)

ESCENA XIII

MARIA luego PEPET.

MAR. Si tingués ocasió de veurer en Pepet, li esplicaría... ¿Pero com? Lo pobre ja s' haurá cansat d' aguantar tant rato la barana de l' escala. Algú puja... Crech qu' es ell (*En Pepet pujá l' escala ab una empolla y un paquet á la ma. La Maria obra la porta ab precaució.*)
¡Valgam Deu y qu' ets trigat!

PEP. ¿Vols dir?

MAR. Si fos gelosa, ja 'm creuría que 'ts trovat alguna romaguera.

PEP. Y es vritat pero mascle. Aquell amich meu, sabs, qu' está de criat á casa 'ls senyors Tresserras, que tot contantme que aquesta nit aniria á

sarau ab la xicota, fins m' ha fet posar de malhumor.

MAR. Donchs jo te 'l faré passar.

PEP. ¿Com?

MAR. Anant al ball.

PEP. Que t' en burlas.

MAR. No home, tal com t' ho dich. Lo enyor, sque com ja sabs, es Jutje, avuy está de guardia y la senyora s' en va al ball. Per lo tant aquesta nit estich completament libre.

PEP. Pero no havian quedat que no hi anirian?

MAR. La teva mestresa, no, pero la meva si.

PEP. ¿Y qui l' acompanya?

MAR. No t' ho puch dir. Es un misteri.

PEP. ¿De quina classe?

MAR. Ja ho sabrás. Que quan son de dolor los vehins sempre 'n rében fums.

PEP. Y á n' el servey nos hi arrivan fins los tions (*Se sent lo timbre, cuarto 1.ª esquerra.*)

MAR. La senyora 'm crida.

PEP. Donchs á lo dicho.

MAR. Quan sentis tancar la porta del pis... al cap d' un rato t' esperaré A Dios (*Tanca la porta.*)

PEP. Fins á després. (*Se treu la clauheta de la butxaca y s' fica al entresuelo 2.ª*)

ESCENA XIV

MARIA y D.ª CONSUELO.

CONS. (*Sortint de son cuarto.*) Valgam Deu, semblas sorda!

MAR. Es qu' estava arreglant...

CONS. (*Apart.*) Si ja 'ls conech jo 'ls teus arreglos. Mira si porto 'l dominó be.

MAR. ¡Senyoreta li está que ni fet exprés!

CONS. Ja pots avisá 'l cotxe.

MAR. Vaig senyoreta. (*Surt pe l' escala emportantsen la clauheta.*)

ESCENA XV

D.ª CONSUELO y TOFOL que surt de la porta 2.ª esquerra mitj vestit, ab lo barret clach á la ma y ab los punys de la camisa penjant.

TOF. Estich que no puch dir fava. ¡Oh! y tant encarcarat, que resultaré lo que deyam, un gall d' Indi, dit y fet.

CONS. No 'm fassis riurer.

TOF. ¿Que no te cap mes barret? aquet es massa aixafat no m' entra (*Tot probant lo clach s estira.*)
¡Caramba! Ja l' he fet malvé.

CONS. No tingas por, no veus qu' es ab mollas?

TOF. ¡Ab mollas!

CONS. Si. D' aquets barrets ne diuhen clachs.

TOF. ¡Pums! n' haurian de dir. Bon susto m' ha donat! Me creya que m' esplotava 'l tupí... Semblan aquells barrets dels que fan jochs de mans que 'n surten cohets y piulas.

CONS. ¡Pobre Tofol!...

TOF. Be y are per ferho un altre vegada, ¿com se carrega?

CONS. Que 'l vols plegar, apretas y...

TOF. ¡Xaf!

CONS. Que 'l vols obrir apretas y...

TOF. ¡Pum! M' agrada, ja tindré manera de distréurem.

CONS. Vina, vina, que 't faré 'l llas. Lo sombrero aixis. Y las mans no las aixamplis, que reventerias los guants. Procura móuret ab cert desembrás ó sino creurán que t' han ficat aqui dins per penitencia.

TOF. Y cregui que ho endevinarán senyoreta.

CONS. Per tu si, ja ho crech. Mes es penitencia que si l' imposessin los confessors, ja foren mes los homes que s' hi deixarian caurer á la reixeta!

TOF. ¡Y quina pena 'm farán aquets faldons! Tinch por de perdrels.

CONS. Déixals, que ja están ben cosits.

TOF. Are si que tinch cor d' arreplegar xicota. Lo que no succeheix en cent anys succeheix en un dia.

CONS. Vaja, ja esten arreglats. En marxa Tófol fícat aquestas targetas á la butxaca. (*Dantlashi.*)

TOF. Si no n' hi han. (*Buscant las butxacas pels costats de la levita.*)

CONS. Si home si. Aqui 'n tens dugas (*Per las del detrás*)

TOF. ¡Jo 't reflich, qui las arreplega!

CONS. Donchs aqui 'n tens un altre. (*Senyatant la del pit.)*

TOF. ¡Ah! Aquesta ja 's posa mes á la rahó.

ESCENA XVI

Dits y MARIA per l' escala, obra la porta y entra.

MAR. Desseguida ve (*Apart.)* ¡Y quina fila pobre Tofol!

TOF. Ja s' en ha adonat (*Per Maria.*) Es la primera vegada que 'm mira. Y encare dirán que l' hábito no hace... l' aueell.

CONS. ¡Ah! Ja 'ts anat al qui t' havia dit?

MAR. A casa l' Andreu.

TOF. ¿'L de las pastillas?

CONS. No 'l cotxero. (*Se sent un repicó á baix á l' escala.)*

MAR. Ja 'l tenim aqui.

TOF. En marxa.

CONS. Sobre tot María, que cumpleixis al peu de la lletra las mevas instruccions.

MAR. Vaigisen tranquila, senyoreta.

CONS. Las claus?

MAR. Aqui las te.
CONS. Deixa l' espelma y 'ls mistos sobre la taula. ¡A Dios!
TOF. Bona nit.
MAR. Santa nit tingan (*Baixan l' escala.*)

ESCENA XVII

MARIA y després PEPET.

MAR. ¡Gracias á Deu! 'm pensaba que no s' en haurian anat en tot lo vespre. No se si 'n Pepet los haurá sentit baixá. ¿Vejam? (*Per la reixeta.*) Me sembla que 'l sento. Si, ja tanca la porta.
PEP. (*Tancant la porta del pis.*) Tothom es al llit. Deu los donga un bon son. Y si m' han de creurer, que no 's despertin fins que jo 'ls ho mani.
MAR. (*Obrint.*) Caramba que vas mudat. ¡Semblas un senyó!
PEP. Ja 'ns vagará de tirans requiebros. Cúita qu' es tart y encara 't tens de arreglar.
MAR. Ja vaig be aixís mateix.
PEP. ¿Que t' en fums?
MAR. No home 'm posaré 'l dominó y la careta de la teva mestressa. Ja es pagat y just es que 's aprofiti.
PEP. Ben pensat noya. Aixis potser te pendran per alguna marquesa.
MAR. Si d' aiguera. Pero noy me sap un greu d' abandonar lo pis.
PEP. ¿Are vens ab escrúpols?
MAR. Pensa qu' aquesta es la primera y última vegada.
PEP. Si dona ja procurarem anar prompte á la Parroquia á recullir (*Maria entra 'l cuarto á buscar lo dominó, surtint desseguida.*) un passe perpétuo, d' aquells que diu que son *insalubles* y alla-

voras cor que vols, cor que desitjas. Estarem en cos y ánima al paradís.

MAR. Jo be ho desitjo. Lo qu' es per mi estarem com Joseph y Maria.

PEP. Això per malament qu' estém.

MAR. Tens rahó.

PEP. Qu' en farem de goig al entrar de brasset, mudats com dos marquesos. Com glatirán los companys al contemplar tant despilfarro. ¿Vaja ja estás?

TOF. ¿Que 'm cridas? Que no veus que ab la lley d' empedrats qu' aqui s' estilan aniriam á riscos d' un vuelco. Per avuy anemhi á peu.

MAR. Te agafa la clauheta.

PEP. Ja 'm comensas á fer servir d' armari? Mira qu' encara no som casats y ja 'm fas tragina cosas.

MAR. ¡Que n' ets de plaga! (*En aquest moment se sent la porta del carrer y va pujant á las foscas D. Pau.*) ¿Has sentit?

PEP. Si deu esser algún vehí que s' en va á joch.

MAR. Deixemlo passar.

PEP. Apaga l' espelma que no veigi claró.

MAR. ¡No fem cosas! (*L' apaga.*)

PEP. Soch moro de Pau y sabré comprimirme.

ESCENA XVIII

DITS y D. PAU vestit de bombero y abrigat ab la capa.

D. PAU Hauré de pujar á las palpentas. Ab lo cambi de roba m' he trovat sense mistos. Dimontri molt será que no trovi 'l forat, en tants anys ja 'l se de memoria.

MAR. Calla sembla que s' atura aquí 'l replá.

PEP. (*Mirant per la reixeta.*) Noya no 's veu res l' escala está á las foscas. Potser es lo cosí de donya Elissa.

D. Pau No 'l trovo. (*Pel pany.*)

Mar. No pot ser.

Pep. Es que 'ls cosins sempre surten en horas intemtempestivas.

Mar. ¡Calla! Fica la clau al pany!

Pep. ¡Cristo! ¡Si que l' hem feta bona!

Mar. Es lo senyó, 'l conech ab lo rondiná. ¡Reyna Santíssima!

Pep. No t' espantis. (*Apart*) Que jo ja tremolo.

D. Pau Al últim l' he trovat. Ab aquestas clauhetas s' ha de sapiguer d' esgrima per encertarlo.

Mar. Vina amágat. Per Deu no 'm comprometis.

Pep. ¡Tu ray qu' ets de la casa! Jo seré 'l que pagaré 'ls plats trencats. (*Van per amagarse.*)

Mar. Ficat al cel-obert.

Pep. Ditxós lo dia que ho será per nosaltres. (*S' hi fica.*)

Mar. No sé lo que 'm faig.

D. Pau Anem seguint lo martirilogi. Potser arreplegaré l' espelma y 'ls mistos.

Mar. Sembla que busca... Y á las foscas. ¡Deu meu! potser ha olorat alguna cosa. (*Detrás de la cortina del fondo.*)

D. Pau ¡Ah! Ja l' he cassada! Y 'ls mistos... aquí. Gracias á Deu. *¡Fiat lux!* bona nit tingan. (*Al públich.*)

Mar. ¡Deu meu! ¡Un lladre vestit de senyó! Vaig á cridar per la finestra. Mes no qu' agafarian al meu Pepet.

D. Pau ¡Qui m' ho havía de dir! A la meva edat caurer en semblant baixesa! Tota la inflexibilitat d' un jutje entafurada en un elástich vestit de bombero! Trayémse la capa. Que l' aguanti 'l penja-robas. (*La penja.*)

Mar. ¡Quin compromís! Si aquest home m' atrapa es capás de matarme. Vaig á tancarme 'l cuarto. (*Se retira.*)

D. Pau Devant de vostés ja 'm puch descubrir. Solsament los recomano, si hi ha algú que 'm coneix,

que no ho fassi correr! ¡Qui en aquest mon no te la seva flaca! Per que vamos... si, com espero, puch contar ab lo seu silenci, los esplicaré 'l motiu de tal trasmudausa... Pero veyam... me semblava haver sentit soroll (*Escolta.*) ca, res, deu ser la meva Consuelo que somía, tal vegada ab mí... ¿per que duptarho? Com que per seguir en tot la moda, dormim en diferenta habitació, manera de suministrar l' efecte conjugal á dósis homeopáticas, la il-lusió, ab tot y 'ls dotze anys de matrimoni no s' ha extingit encare y no fora res d' estrany que la pobre 's cregués trovarse en los meus brassos. En fin deixém aquestas interioritats ó com podríam dir aquets *considerandos* y anem als *vistos*, vull dir, anem al fet de que 'ls parlava. (*Xiulets de foch lluny.*) ¡Mosca! ¡Tocan á foch! Això 'm pot comprometrer! (*Escolta.*) Calla, ja han parat. No deu ser res. ¡Ca, alguna márfega! Pesquera magre pe 'ls pobres gacetillers. Las autoritats no haurán pogut donar *acertadas disposiciones*... ni á fer nosa. Donchs continuém. Jo senyors á mes de la investidura de jutje, perteneixo á la venerable Associació de pares de familia, Donchs be, això que per un costat es una palanca poderosa prr escalar certs llochs, es per l' altra un contínuo de privacions. Al teatro impossible anarhi, si no es á veurer una obra aprobada per l' autoritat eclessiástica... y pel diari de Barcelona. Y com que lo privat es desitjat, al llegir cada dia en aquest y altres diaris que tenen patent de moralitat que la «Donna Juanita» era altament escandalosa, *que los trajes escesivamente cortos y de estremado escote que usaban las artistas y particularmente la protagonista señorita Francesquini, eran, así como el argumento de la obra, indignos de presentarse ante el mo-*

rigerado público barcelonés y mucho menos en las tablas del decano de nuestros coliseos... y altres cosas per l' istil. tot aixó barrejat ab los elogis dels diaris profans que feyan sobressotir *la esbeltez y provocantes atractivos de la protagonista,* varen inspirar en mi un irresistible desitj de coneixer á la tal signorina, objecte de tant encontradas apreciacions. Pero amigo. ¿Com lograrho? De quins medis podía valerme, si per lo sol fet d' haver rebut l' obra lo terrible anatema d' obcena, á mí mes que á ningú m' estava vedat véurerla. Com mes gran era l' impossible, major era lo desitj que creixía y m' atormentava á totas horas. Per fi 's va anar esfumant l' idea de l' obra, concentrantse tot lo meu anhel en la protagonista. No vaig parar fins á poguer obtenir lo retrato, y sapiguer lo niu de la dona qual imatje ocupava per complert la meva fantasía. Quan ahir perseguint la inmoralitat que regna per aquellas travesías del Carrer Nou, al últim vaig trovarlo, en lo precís moment en que aquella seductora dona s' hi ajocava. Ja vaig quedar content, lo primer pas era donat. Corro volant al despatx, entrantme de pas als Andalussos á comprar una capsa de de satinat y olorós paper de color de rosa y comenso, ab l' ajuda d' un diccionari á borronejar aquestas paraulas. «*Signorina, un uomo il piu fervente ammiratore della vostra bellezza vi saluto e desidera ofrirvi i suoi respetto.—Luigi.*» Portada per un criat de confiansa á son domicili, no va feise esperar gaire la resposta. Ja 'ls hi llegiré qu' encare 'n podran rebrer una nassada d' aquella fragancia de paradís. ¡Caramba! No la trobo. Ah, ja 'm recorda, la tinch á l' altre roba, pero 'ls hi diré de paraula. Lacónica y expressiva. Deya aixís: «*Signore: Vi aspetto questa sera pel mio camerino del Teatro Prin-*

cipale.—Franceschini.» Las murallas ja tenian oberta bretxa, pero com entrarhi? si per aixó era precís atravessar lo camp enemich! Si 'n va donar de voltas lo meu cervell, trevallant á gran pressió, pera buscar la manera de donar l' assalt. Tots los camins eran escabrossos! Pero al últim vaig trobar aquet, l' únich, vestirme de bombero. Gracias á la amistat d' en Tofol, un bon xicot que perteneix á n' aquell cos y que haventli ponderat ab ampulosas frases, que 's tractava de desucbrir una gran conspiració que 's tramava en l' escenari del Teatro, y que tal volta ab aquest medi coutribuiria á salvar á las institucions y á la patria, lo pobre noy m' ha deixat lo trage, y cumplint al peu de la lletra totas las mevas instruccions, á horas d' are ja haurá arriat lo farcell al cel-obert. ¿Veyam si hi es? (*Tocan á foch.*) ¡Dimontri, altre vegada! Sembla que hi ha nits privilegiadas en que 'l foch no necessita *vendís* per propagarse. A lo menos tinguéssem un Noherlessom pera 'l vaticini d' aquesta clase d' incidents. (*Xiulets repetits.*) Tornemhi. ¡Aquesta vegada si que va de bó! ¡Sembla que no tinguin espera! Mentres no 's privin las Societats de seguros, aixó será un may acabá. Calla ja 's va esmortuint. Potser encare tindré temps d' esplicarloshi l' escena terrorífica de la entrevista. ¡Mentres en Tofol no 's desperti! Donchs sí senyors, á tres quarts de vuit, y després d' haver anat á casa 'l barber á modificar la fatxada, m' en anava jo fent voltas, y voltetas per aquells carrerons, á fi d' arrivar sense esser vist, á la porta del escenari del Teatro Principal. Quan hi he entrat tot just hi havia 'l cerillero qu' entre badall y badall anava encenent los llums. Li he dat la bona nit y m' ha contestat tot resseguintme de cap á peus com si 'm prengués la mida. Jo per evitar tot interrogatori he

comensat á pasejar amunt y avall de las taulas ab lo major desenfado. No havian transcorregut encare deu minuts, quan sento una «*buona sera*» tant melodiosa, que resseguintme tota la persona m' ha fet posar carn de gallina. No 'm cabía 'l menor dupte, era ella! Embabiecat la contemplava quan un home, d' aquí no m' havia adonat y que segurament l' acompanyava, m' ha dit ab veu de *basso enrogallatto* «Andate vía.» En aquest moment estava á punt d' olvidarme del meu caracter de bombero, afeigint llenya al foch, pero he volgut aguantarme, fins á esbrinar lo paper qúe representava aquell gos de presa. Los segueixo, se fican en un cuarto de la dreta y darrera d' ells jo crech que hi hagueran ficat la porta, tal era la pressa ab que l' han tancada, á no haver topat ab l' encaix del bastiment. Pero jo, clavat al devant, inmóvil, volguent traslluir per las escletxas l' escena qu' allí dintre podía desarrollarse... ¡¡Y horror!! ¿Qué dirian qu' he vist? (*En aquet moment se sent la porta de baix de l' escala y pujan D.ª Consuelo y Tófol.*) Soroll á l' escala? En Tófol ja 's deu haver llevat... Escoltém.

ESCENA XIX

D. PAU, D.ª CONSUELO y TOFOL, ab mistos.

TOF. No he pogut esperar mes. Tinga en compte que la meva situació es molt compromesa. Vaig á vestirme y al carrer avans no 'm clavin una multa.

CONS. ¡Pero home!

TOF. Are já es á salvo.

D. PAU Sembla que enrahonan á l' escala (*Escolta.*)

CONS. Ditxós foch, nos ha aiguat tota la festa!

TOF Soch esclau del deber, bona nit tinga. *(Va per marxar.) (Apart.)* Lo vestit ja deu fer rato que pren la fresca. *(Ab direcció al cel obert.)*

CONS. Tinch por. Entra que 't donaré la roba.

TOF. No la necessito.

CONS. Pero home, no veus que 'm podria comprometrer. *(Prova de ficar la clau al pany.)*

D. PAU ¡Sembla que burinejan lo pany! ¡Això ja es mes sério! Preparemnos. *(Se treu un revólver de la butxaca, apaga 'l llum y 's coloca detrás d' un portier del foro.)*

TOF ¿Que no pot?

D. PAU No hi ha dupte son lladres ¡Prenguém totas las precaucions y tinguem serenitat.

CONS. Ja está *(Entrany encenen l' espelma.)*

D. PAU ¡Que veig! Aquesta bona gent s' haurán equivocat de pis. Sembla que venen del ball.

CONS. ¡Estich rendida!

D. PAU ¡Caramba quina bona mossa! Si no hi tingués al devant la part contraria!...

CONS. ¡Gracias á Deu que soch á casa! *(Se treu l' antifás.*

D. PAU (Cristo la meva dona) ¿Qui deu esser aquest socio que l' acompanya?

TOF. No 'm puch esperar mes. Dónguim la roba.

CONS. Tu mateix ja sabs lo cuarto.

D. PAU y 'l tuteja! ¡Vatua! 'l mal ja es crónich!

TOF. Desseguida estaré. *(Entre al cuarto 2.ª esquerra.)*

ESCENA XX

D. PAU y D.ª CONSUELO

D. PAU ¡Això ja no 's pot aguantar! ¡S' ha vist mes cinisme! Rompem d' una vegada *(Surt.)* ¡Senyora!

CONS. ¡Ay! ¡Lladres!

D. PAU No cridi. Mirim fit á fit y tremoli. ¡Ho sé tot!

CONS. Pau, soch ignocenta.

D. PAU Y lo qu' es lo teu cómplice no se m' escapará. (*Tanca la porta 2.ª*)

CONS. Per Deu, escóltam... T' esplicaré...

D. PAU Senyora, no admeto cap classe d' esplicació. Entre nosaltres dos, tot ha terminat.

CONS. Ja ho se qu' he faltat, pero es una falta que no te importancia.

D. PAU ¿Con que no te importancia?

CONS. Ben explicat no 'n te gens. Pero m' estás recriminant quan te trovo trasmudat de cara y de vestit.

D. PAU (*Apart.*) Ja no m' en recordava. (*Alt.*) Tot ho sabrá senyorá. Tot constará en l' acta de divorci.

CONS. ¡Deu meu! ¡Deu meu! (*Plora.*)

D. PAU ¡Sembla mentida! Méntres jo en cumpliment del meu deber esposo fins la vida, tu en cambi ab lo teu... (*En aquest moment se tornan á sentir los pitos de foch.*) ¡Encare mes desgracia! (*Se senten quatre truchs á la porta de baix del carrer.*) (*Apart.*) Ja cridan en Tófol.

ESCENA XXI

D.ª CONSUELO, D. PAU y TOFOL.

TOF. (*Desde dintre.*) Obrin. ¿Que no ho senten?

CONS. Obra! ¿Qué no 'l coneixes?

D. PAU Ni ganas. Ja pots escusar la seva presentació.

CONS. No es lo que tu 't creus. Lo subjecte qu' ets vist ficar alli dintre es en Tofol.

D. PAU ¿Eh?

TOF. (*Desde dintre.*) Obrim ó sino esbotzo la porta.

CONS. ¿Que no 'l sents?

D. PAU Aviat sortiré de duptes. (*Se treu lo revolver y obra la porta.*)

TOF. ¡Vaya una arrivada! No guanyaré prou per sustos.

CONS. ¿Ho creus are?

D. PAU De cap manera. A un jtuje no se l' enganya d' aquest modo. Vull descubrir la vritat d' aquesta farsa. *(Entra dintre 'l cuarto)*

CONS. ¡Sálvam Tófol.

TOF. Estiga tranquila senyoreta. Déixim fer á mi *(Enrahonan baix.)*

ESCENA XXII

D.ª CONSUELO, TOFOL, D. PAU y 'l VIGILANT per l' escala.

VIG. ¡Dimontre de xicot! s' haurá adormit! Veyam si 'l desperto. *(Puja 'l quart pis.)*

D. PAU *(Surtint del cuarto.)*

CONS. ¿Estás convensut?

D. PAU De cap manera. Necessito explicacions, pero esplicacions sérias.

CONS. Desitjo donarlas y també que s' em donguin *(Se sent trucar al quart pis.)*

TOF. Me sembla qu' he sentit trucar á casa. Enllestimho. *(Apart á D. Pau)* D. Pau?

D. PAU ¿Que hi ha Tófol? *(Parlan baix.)*

ESCENA XXIII

D. PAU, D.ª CONSUELO, TOFOL, PEPET per la finestra del cel-obert que dona á l' escala y luego 'l VIGILANT.

PEP. Aixó no 's pot aguantar. Fa mes d' una hora qu' estich engaviat. ¡Si n' he vist de comedia desde aquest palco! Pero fora compromisos, ja he trovat la manera de sortir del amagatall. Aqui hi ha una corda que ni pintada, ¿probemho? *(s' arria per la finestra.)*

VIG. *(Baixant l' escala.)* No hi ha ningú. Deu haver sortit sense adonarmen. *(Ab aquest moment repara ab en Pepet que salta la finestra.)* ¡Alto!

PEP. ¡Per Deu no tireu!

VIG. ¡Lladres! (*Toca 'l pito.*)
D PAU ¿Has sentit?
VIG. Si 't mous et pelo.
CONS. ¡Verga Santa!
TOF. Hi vaig.
D. PAU (*A Tófol.*) Aquest vestit me pot comprometrer.
CONS. ¡No obris per Deu!
TOF. Donchs escoltem.
D PAU. Per lo que podria ser vaig á despullarme (*s' en va al cuarto.*)

ESCENA XXIV

D.ª CONSUELO, TOFOL, VIGILANT, PEPET y SERENO per l' escala.

SER. ¿Qu' es aixó?
VIG. Aquest minyó qu' ha saltat per la finestra de casa D. Pau. (*Los dos l' agafan.*)
SER. ¡Quina iniquitat robá á un jutje!
PEP. (*Apart.*) Es precis descubrirme. (*Alt.*) Pero homes que no 'm coneixen?
VIG. En estant de servey no coneixém á ningú.
PEP. Soch lo criat de casa D.ª Elissa, del entresuelo de aqui 'l devant.
TOF. Sembla que ja 'l tenen.
VIG. Aviat sortirem de duptes. Pere, truca 'ls senyors que regoneixerem lo pis.
SER. Vaig. (*Truca entresuelo* 1.ª.)
CONS. Han trucat.
TOF. Vaig á obrir, no s' espanti.

ESCENA XXV

Dits y MARIA pel fondo.

MAR. Sembla qu' he sentit trucar. Ay mare la senyora ja es aqui! Ahont deu ser lo lladre?
VIG. Bona nit. Hola Tofol, vos per aqui? ¿Que no heu sentit tocar á foch? Podia trucarvos.

TOF. Estich franch de servey.
VIG. Eso son otras. (*Reparant en D.ª Consuelo.*) Que tinga molt bona nit senyoreta. Aqui li portem aquet granuja
CONS. ¿Y donchs qu' ha passat?
PEP. (*Apart.*) Deixem amagar que no 'm coneguin?
MAR. (*Apart.*) Es en Pepet, per ahont deu haver sortit?
SER. (*Adelantantse.*) Cuan... permis.
TOF. Espliqueuvos.
VIG. Pues senyor, he anat al quart pis á trucarvos quan al baixar l' escala m' sencaro ab aquest bon minyó que s' arriava ab una corda per la finestra del cel-obert de casa de vostés.
TOF. (*Apart.*) La meva corda.
VIG. L' he agarrat ab l' ajuda del Pere y aqui 'l tenen.
PEP. ¡La cara 'm cau de vegonya! ¡Quin compromís!
SER. De manera que si vostés ho permeten registrarém...
CONS. Com tingan gust.
MAR. (*Ap.*) Aixis potser arreplegarán lo lladre de de debó.
TOF. Comensin per aquell costat (*Del cel-obert.*)
SER. Ignaci, sujeta al criminal que jo practicaré 'l registre. Cuan... permis. (*Entra al cel-obert.*)
TOF. (*Apart á D.ª Consuelo.*) No convé qu' aixó tiri endevant trovarian á D. Pau.
CONS. Millor, aixis se posaria en ridicul.
TOF. Senyoreta á la *josticia* prender.

ESCENA XXVI

Dits, SERENO y luego D. PAU.

SER. Aqui hi ha 'l cos del delicte. La corda sembla que ve de dalt del terrat. (*Porta un farcell.*)
TOF. ¡La roba de D. Pau! (*Apart.*)
SER. ¿Senyoreta, coneix aquesta roba? (*La treu.*)

CONS. No puch esplicarme com se trova al cel-obert. (*Cau una carta.*) Potser aquesta carta aclarirá 'l misteri. (*Llegeix.*)

MAR. (*A Tofol.*) Tófol salveume 'l meu promés.

TOF. ¿Com s' enten?

MAR. Es lo criat d' aqui 'l devant á qui jo m' he vist obligada á tancar al cel-obert.

TOF. Ah, ja. Mentres hem estat fora aprofitavau l' estona.

CONS. No la puch entendrer. Sembla lletra de dona. Franceschini. ¡Ah! aixó porta qúa!

D. PAU (*Desde la porta del cuarto cambiat de roba.*) Dallá examinan la meva roba! La Consuelo llegeix una carta... (*Sortint.*) Senyors...

VIG. Bona nit tinga D. Pau.

SER. Al seu servey.

CONS. Han agafat aquest xicot al anar á saltar...

TOF. (*A D. Pau.*) Jo li diré. Es lo criat d' aquí 'l devant que haventseli espatllat lo pany del pis s' ha vist obligat á saltar per la finestra del cel-obert.

CONS. Te rahó no l' havia conegut.

PEP. Es vritat.

VIG. Es estrany que no 'ns ho hagués dit avans.

PEP. Si no m' han deixat parlar.

SER. ¿Y 'l farcell?

MAR. Es roba que jo tenia amanida per rentar.

VIG. ¡Ja! ¿Y la corda?

TOF. La corda ve del quart pis. Jo la faig servir per exercitarme. (*Ap. á D. Pau.*) Si no ho arregla aixó 'm pot comprometrer.

D. PAU Senyors, quedo encarregat del assumpto y poden retirarse. Lo senyor restará en poder meu. (*Senyalant en Pepet.*) Jo li pendre declaració.

CONS. (*Ap.*) Aqui hi ha misteri.

SER. (*Ap.*) Si ho entench que 'm pelin.

VIG. (*Ap.*) Pues senyor, la corda sempre 's peta per la part mes flaca.

D. PAU Váigissen descansats. Ja 'm cuidaré jo de donar lo parte.

TOF. Y que pesats aquesta gent.

SER. Si no se 'ls ofereix res mes nos retirarém.

VIG. Pues senyor. Bona nit tingan.

SER. Cuan... permís de vostés... Santa nit.

TOTS Bona nit. (*Surten y la Maria tanca la porta.*)

MAR. Senyoret no 'ls deixi marxar per que conto que en aquest pis hi ha un lladre de debó.
(*Enrahona baix á D. Pau.*)

VIG. (*Desde 'l replá.*) Pues senyor nos hem lluhit.

SER. Cada casa es un mon. Ja deya be aquell, *ambolícate cuan faldillas y verás lo ca ta pássa.*)

VIG. ¡Ah! Anemhi á fer petar una bacayna. (*Baixan l' escala.*)

ESCENA ULTIMA

D.ª CONSUELO, D. PAU, TOFOL, MARIA y PEPET.

D. PAU (*Ap.*) Es lo que jo 'm temía; ho era en Tófol qui l' ha acompanyada. ¡Senyora! Es precís que 'm dongui esplicacions. Sápiga qu' ho sé tot, tot, han pretengut enganyarme com una criatura!

CONS. ¡Y are!

D. PAU Y tu Tófol sembla impossible que t' haigis brindat á secundar semblanta farsa.

TOF. Jo, D. Pau soch incapás...

CONS. Acabém. Ja que 'm demanas esplicacions te las daré. (*Ensenyantli la carta.*) ¿Coneixes aquesta carta?

D. PAU (*Ap.*) ¡Massa! Sort que no l' haurá entesa. (*Alt.*) No.

CONS. ¿Es á dir que no la coneixes? Y per l' olor y la lletra podrás negarme que siga d' una dona.

D. Pau Acabém. No se de que 'm parlas.

Cons. (*Ap.*) Mentim. (*Alt.*) Donchs be, avuy al mitj dia, quan has sigut fora, he anat com de costúm al teu cuarto pera arreglarte l roba y he trobat aquesta carteta qu' encare que no he pogut descifrar lo seu contingut, per la firma he vist qu' era d' una dona. Convensuda de que 's tractava d' una cita amorosa, tal vegada pera 'l ball d' aquesnit, m' he proposat anarhi per sorpéndret infraganti.

Tof. (*Ap.*) La cosa s' embolica. Ja faig be jo de no casarme.

Cons. Gracias á la amistat d' en Tofol, á qui no he enterat del meu recel, he pogut anarhi, y si be no he tingut la sort de sorpéndret, no 'm cab lo menor dupte de que has sigut allí ó tal vegada en altre ball de menos categoría.

D. Pau Y pera formular aquestas acusacions ¿quinas provas tens?

Cons. Que mes provas que 'l vestit de bombero y la carta de la Francisqueta.

D. Pau ¿Y aquestas son totas las provas?

Cons. ¿No son bastants pera dictar lo fallo?

D. Pau Y si jo 't digués que mentres tu estás duptant de las virtuts del teu espós, aquest ab l' estímul de guanyarse un nou ascens en la seva carrera, sacrifica las sevas patillas, se vesteix de bombero, s' introduheix en llochs perniciosos, logrant sortir inmaculat en mitj de la corrupció y del vici, ab lo fil d' una trama horrenda, una conspiració abominable, que demá que puga publicarse fará tremolar lo mon y fará que 'l meu nom ressoni per sos quatre costats.

Tof. Y jo també hi hauré contribuit.

D. Pau Sí home sí, lo teu vestit será buscat com una reliquia.

Cons. ¡Ah! era 'l teu? Pero y la Francisqueta?

D. PAU Es lo nom d' un jefe de policía italiá que 's diu Frances Chini.

TOF. Es vritat, allí tot acaba en ini.

CONS. Perdona si he duptat.

D. PAU No pas encare.

CONS. Es á dir que aixís com jo crech las esplicacions que acabas de donarme, tu duptas de las mevas?

TOF. Vaja D. Pau. (*Ap.*) ¡Y que la saben llarga! (*Alt*) Fássin las paus.

D. PAU Ab una sola condició.

CONS. ¿Quina?

D. PAU La de sapiguer lo nom del home que t' ha acompanyat.

CONS. En Tófol.

TOF. Sí senyor, D. Cristóbal Pí Palat.

D. PAU No puch créureho.

MAR. Es cert, senyoret.

CONS. Si portava la teva mateixa roba.

D. PAU (*A Maria.*) ¿Donchs ahont has vist aquell senyor que acabas de dirme?

MAR. Portava un barret estrany...

D. PAU Qu' era aquet?

MAR. Sí... Y anava embolicat ab una capa.

D. PAU ¡Qu' era aquesta! No digas mes... ¡Quin pes me treus de sobre!

CONS. ¿Y sabs qui era?

D. PAU Lo mateix filla meva.

CONS. Ja cal donchs que no olvidis la llissó rebuda.

D. PAU D' avuy en endevant cap mes recel.

TOF. Gracias á Deu que ja tenim una part arreglada. ¿Pero y l' altre?

D. PAU ¿Quína?

TOF. Aquell pobre xicot que fa temps qu' espera...

D. PAU Ja tindrá 'l seu cástich.

MAR. Miri que... (*Suplicant á D. Pau.*)

D. PAU Deixam fer á mi. Es á dir que tu estimas á la María.

PEP. Si no fos aixís no 'm trovaría com me trovo.

TOF. Fill, s' ha de patir per lograr la pata de cabra.
D. PAU ¿Y tu Maria que l' estimas á n' ell?
MAR. Si fins pel seu amor he decuidat los meus debers.
CONS. ¡Pobrets y com s' estiman! Sens dupte 'l primer amor.
TOF. Donchs, ¿per que no vos caseu?
PEP. Es que 'ns falta.
MAR. Com que som uns pobrets.
D. PAM ¿Es sols aixó que s' oposa á vostra ditxa?
MAR. Aixó no mes.
PEP. Aixó.
D. PAU Donchs ja qu' heu sigut testimonis d' aquesta nuvolada que s' havia format á casa nostra y que gracias á Deu, ja ha passat, la Consuelo y jo procurarem que pogueu realisar prompte vostres desitjos.
PEP. Gracias.
MAR. ¿Y com podrém pagarloshi?
CONS. Tots dos serém padrins de vostra boda.
TOF. Escolteu, jo soch sol. De lloch m' en sobra. Si voleu viure ab mi anirém á mitjas. S' enten del pis. Ja podeu disposarne.
PEP. Mil favors nos fareu.
MAR. Tant sols per no allunyarnos.
PEP. Are 'm dispensarán. Si la senyora s' hagués ja despertat... (*En ademan d' anarsen.*)
TOF. També vinch jo que aviat serán matinas.
D. PAU ¿Axís vos despediu?
PEP. Bona nit tingan.
TOF. Que tingan Santa nit.
D PAU ¿Y 'ls senyors? (*Pel públich.*)
TOF. Si jo no 'm se espressar.
MAR. (*A D. Pau.*) Vosté que tant ha fet... per poca cosa...
PEP. Despedeixins ó be la senyoreta.
CONS. (*A D. Pau,*) Tu ets lo mes indicat per parlar en públich.

D. PAU — Senyors: no guardin quimera
ab l' autor d' aquest disbrat,
puig te 'l propósit format
d' abandoná la carrera
penjant, ab cinceritat;
si l' Entresuelo primera
no resulta coronat
per un aplauso vritat,
los hábits á la figuera
per tota una eternitat.

FI DE LA COMEDIA.

FÉ DE ERRATAS

—En la Escena I, plana 9, ratlla 5.ª, diu:
«per un moment d' un any de dol,» deu dir:
«per un moment del encongiment d' un any de dol »

—En la Escena IV, plana 11, ratlla 7, diu:
«aquesta carta ho conta,» deu dir:
«aquesta carta ho canta.»

—En la Escena V de la mateixa plana, ratlla 4, diu:
«que totalment,» deu dir: «que talment.»

—En la Escena XI, plana 17, ratlla 1.ª, diu:
«lo pas que á donat,» deu dir:
«lo pas que va á donar.»

—En la Escena XVII, plana 23 entre las ratllas 10 y 11 hi falta:
«Maria—Si. Qué ja tens avisat lo cotxe?»

—En la Escena XVIII, plana 26, ratlla 29 diu:
«luto,» deu dir: «luta» y «respetto» de la mateixa ratlla, deu dir: «rispetti.»

—En las mateixas Escena y plana, ratlla 37, diu: «pel,» deu dir: «nel.»

—En la escena XXVI, plana 34, ratlla 13, diu:
«Dallá,» deu dir: «Calla.»

—En la Escena última, plana 35, ratlla 1.ª diu:
«ho era en Tófol,» deu dir: «No era en Tófol.»

—En la mateixa Escena, plana 37, ratlla 21, diu:
«Portava un barret estrany...» deu dir:
«Aquí. Portava un barret estrany...»

Algunas altres n' hi ha de menor importancia que 'l bon sentit del lector sabrá subsanarlas.

Biblioteca de L'AURENETA

La Suripanta, comedia en tres actes, prosa, per D. A. Ferrer y Codina.	Preu 2 ptas
Lo Somatent de Girona, quadro dramátich, prosa, per D. F. Agulló Vidal	» 1 »
La Pubilla de Caixás, drama en 3 actes, vers, per D. Francisco X. Godo.	» 2 »
Armas y Lletras, comedia en un acte, prosa, per D. A. Ferrer y Codina.	» 1 »
Otger, drama en 3 actes y en vers, de D. Anton Ferrer y Codina . . .	» 2 »
La Minyona del Rector, joguina en un acte y en prosa per Francisco X. Godo	» 1 »
Un pom de violas, comedia en 3 actes y en vers, de D. Conrat Roure (Pau Bunyegas)	» 2 »
¡Tenorios!, comedia en tres actes y en prosa, de D. Anton Ferrer y Codina.	» 2 »
¡Ditxós ball de máscaras!, joguina en un acte y en prosa, de D. F. Figueras y Ribot	» 1 »
El Túnel, drama en tres actes y en vers per D. Francisco X. Godo.	» 2 »
Mar grossa, joguina en 1 acte, prosa, perD. Ernest Soler de las Casas. .	» 1 »
Al cim de la gloria, lloansa, escrita en vers. per Antoni Careta y Vidal. . .	» 1 »
Lo Collaret de perlas, drama en tres actes y en vers, per Frederich Soler (Pitarra)	» 2 »
Un cop de telas, diálech en un acte, per D. Anton Ferrer y Codina	» 1 »
Lo mas perdut, comedia en tres actes y en vers. per D. Joseph Feliu y Codina	» 2 »
Una prometensa, pasillo cómich en un acte y en vers, per D. Joan Marxuach.	» 1 »
Lo general «No importa» drama en tres actes y en vers, per D. Teodoro Baró	» 2 »
Toreros d' Hivern, comedia en tres actes y en prosa, deA. Ferrer y Codina .	» 2 »
La Pubilla de Caixás, drama en tres actes, vers, per D. Francisco X. Godo.	» 2 »
No sempre 'l que paga, trenca, comedia en un acte, prosa, deF Figueras y Ribot	» 1 »
Lo Patró Aranya, comedia en nn acte, prosa, per Joseph María Pous. . .	» 1 »
¡Trampas! comedia en tres actes, vers, per Manel Rovira y Serra	» 2 »
Entressuelo, primera, comedia en un acte, prosa, per Pere Juliá y Sust .	» 1 »